

127

D. _____
Com. _____
Jud. _____

1935
25 Mai 1936

ABONAMENTUL:
LEI 30 ANUAL

Anul IV, Nr. 5

ȘCOALA NOASTRĂ

Foaie învățătorescă de cultură și orientare profesională.

Redacția și Administrația: SAVA BARBATESCU Turnu-Severin Str. Căpitan Coravu No. 30

Școala primară românească face educație națională ?

Subiectul acesta a fost unul din punctele de discuție ale congresului învățătorilor din România, ținut la Timișoara, în Septembrie 1935. Este unul din imperativele programului de activitate ale actualului ministru al instrucțiunii publice și care, ori de câte ori i se prezintă prilejul, nu uită să spună, între altele: „Domnilor, faceți educație națională în școală. Școala noastră primară, înainte de a avea un rol cultural, trebuie să facă educație românească“.

S'ar părea de aici că, fără acest îndemn, școala primară nu și-ar face complet datoria, în privința educației naționale. Bazat însă pe experiența de toate zilele, din contactul cu copiii și cărțile de curs primar, din contactul cu școala, răspunsul este: da, școala primară românească face educație națională. Înainte de a arăta cum face educația națională, căci de sigur că subiectul de mai sus nu se limitează numai la „da“ sau „nu“, voiu lămuri o mică chestiune, referitoare la idealul școlii primare.

..

Până la 1918, școala primară a României avea un ideal bine definit: Străduințele să ducă la unirea tuturor Românilor. Toate obiectele de învățământ, pe cât era posibil, trebuiau puse în slujba acelui ideal. Rezultatul a fost atins. Imediat după război s'a pus problema unirii sufletești a tuturor locuitorilor din România-Mare, și o accentuare asupra laturei sociale, o pacificare a sufletelor, prin dorința de a evita războiul pe viitor. Teorii noi și-au făcut loc în pedagogie și în educație, ca libertinajul, conducerea de sine etc. a căror temeinicie nu e locul să fie discutată aici. Idealul școlii primare române, după războiul, se poate să fi fost pornit din idei sănătoase, căci așa vor fi judecat diriguitorii ei. S'a făcut totuși o greșală, pe care Ministrul Instrucțiunii ne spune s'o reparăm astăzi: educația națională a fost pusă pe o treaptă mai inferioară față de cum se găsea înainte de 1918. S'a încercat să se facă drum ideii că ești mai patriot, dacă iubești omenirea, decât dacă vei propovădui educația națională. Aceasta însemnează o aberație.

Dau un exemplu concludent. Înainte de război, cântecele de lăudeana, în școală, erau: Pe-al nostru steag, La arme, Deșteaptă-te române, Tricolorul, Moartea vitează, Soldații ș. a. Se făcea în așa fel, ca aproape toate lecțiile se terminau cu unul dintre acestea. S'a făcut România-Mare. Bucurie și ce schimbare! Au amuțit cântările. Abia dacă se mai auzia la sărbători naționale și Imnul național, necum celelalte. Nu constituie această lăncezeală un pericol?

Este drept că Românii și-au îndeplinit idealul național și ca „Români“, nu trebuie uitat că a fost greu să se facă România-Mare, dar este mai greu să se țină România-Mare. Strămoșii noștri, Romanii, aveau, în privința aceasta proverbul: „Si vis pacem, para belum.“ (Dacă vrei pace, pregătește-te de război). Nu mai avem nimic de revindecat, dar ne apărăm ceea ce posedăm, printr'o veghere permanentă. Un cântec patriotic de înălțimea lui Deșteaptă-te, Române, Pni de lei, Moartea vitează, Pe-al nostru steag etc. sunt bune ori-când și nu pot fi considerate ca neavenite vremurilor noastre.

..

Școala primară românească face educație națională — și dacă s'a lăsat pe un plan secundar — trebuie să facă, prin toate obiectele de învățământ, Le voi trece pe toate în revistă.

Din religie chiar, se poate face educație națională, mai ales când se vorbește că religia, biserica noastră creștină, ortodoxia noastră a fost aceea care ne-a ținut dealungul veacurilor aici, la marginea Europei civilizate. Se tratează despre persecuțiile primilor creștini, ale apostolilor, ale ucenicilor Mântuitorului, din partea Iudeilor și păgânilor. O asemănare se poate face între vieța lor și a poporului român, persecutat de Turci și de neamurile vecine, care au atintat la religia lui ortodoxă și un sentiment de înălțare morală — patriotică se poate dezvolta de aici, în comparația acelor timpuri cu cele de azi, când nimeni nu ne mai persecută. Brâncoveanu este o pildă care vorbește dela sine.

Limba română contribuie prin întrebuietarea graiului curat românesc, în lecțiile de citire și memorizare mai ales și la celelalte în genere, prin arătarea comorilor de simfire ale poporului nostru, scrise într'o limbă melodiosă și armonioasă, după spusele poetului Sion sau în „limba sfântă a vechilor cazanii, care o plâng și care o cântă pe la vatra lor țărani“, după vorbele poetului Mateievici.

Culegerile de poezii populare, de obiceiuri la diferite sărbători, proverbe, care oglindesc filosofia Românilor, poveștile care circulă în lumea rurală, vor fi un imbold să iubească mai mult graiul românesc și nu se vor plânge niciodată că li-i limba prea săracă, în felul unor înstrăinași, care preferă să scrie în alte limbi, sub motiv că sunt mai cunoscute și au cuvinte mai multe și mai alese. Dar poeziile patriotice, în care se vorbește despre frumusețea țării românești și vitejia strămoșească, ce contribuție de seamă pot să aducă în favoarea educației naționale?

Istoria și geografia sunt baza educației naționale. Din luptele eroice ale înaintașilor, pentru apărarea țării, se desprind învățături temeinice și se nasc imbolduri, pentru tineri, ca la rândul lor să facă așisderea. Pentru aceasta, lecțiile nu vor rămâne numai la expunerea faptelor, ci trebuie să trezească elementul dinamic din conștiință, prin întrebări, să ducă la munca serioasă, la respectul față de lucrurile publice, ajutorul la ridicarea de monumente eroilor, contribuție la aviația țării, la împrumutul de înzestrare etc.

Geografia arătând prin descrieri plastice, prin vederi, prin proiecțiuni cinematografice, prin excursiuni, frumusețile și bogățiile țării, munții, dealurile, câmpiile mănoase, localitățile de seamă și monumentele istorice măresc dragostea față de glia strămoșească.

Aritmetica poate să ia în discuție probleme referitoare la producțiunile țării, la valoarea lemnului din pădurile munților și dealurilor, peștele din lacuri și râuri, cerealele din câmpii, petrolul, mineralele, produsele fabricelor etc. O mândrie se va trezi în sufletul școlărilor, pentru tot ce este românesc, când văd cât de bogată este țara lor și aceasta mai ales când se vor lua cifre reale sau aproape de realitate și care se găsesc în ziare și în dările de seamă ale diferitelor ramuri de activitate.

Științele naturale, prin cercelarea faunei și florei României, cu produsele lor: lapte, unt, brânzeturi, fructe, vinuri, cereale etc. își aduc și ele serviciul lor în educația națională.

Dexteritățile deasemenea pot fi puse cu folos în slujba educației naționale.

La caligrafie se iau ca modele de scris zicători, care arată înțelepciunea poporului român, dictonuri patriotice ca: Unirea face puterea, Apa trece, pietrele rămân ș. a.

La desemn se schițează colțuri din natură, obiectele uzuale ale Românului, se pot intui și tablouri ale pictorilor noștri talentați, ca Grigorescu care sintetizează specificul etnicului românesc.

Gimnastica, prin învățarea dansurilor naționale, în locul celor aduse dela Negrii din Africa, face educație națională.

Dar muzica și cântecul care apropie pe om de Dumnezeu, care entusiasmează și înalță sufletele, ce mare rol își găsesc în educația națională? Desvoltarea de mici asociații, ca „șoimi“, „cercetași“, „străjeri“, „tineretul aviativ“, înlăuntrul școlii sunt încă de folos.

Cultivând educația națională, naționalismul creator, fără tendințe de agresiune, se îndeplinește cea mare datorie față de țară și tineretul ei.

Cele expuse aici pot să fie cuprinse în manualele de școală, dar ele valorează atât cât intervine factorul plămăditor de energii, învățătorul. Ca Român și învățător nu mă îndoiesc că acei care au pregătit sufletele luptătorilor, pentru războiul întregirii, își vor face la fel datoria și fiecare dela locul său, să poată răspunde cu mândrie apelului făcut de domnul ministru al instrucțiunii: În școala primară românească se face educație națională și nu se poate face alta, decât cea națională.

Dumitru V. Roșu

Inaugurarea școalelor din suburbia Comanda și com. Jirov.

În ziua de 4 Mai s'a inaugurat școala din suburbia Comanda, în asistența d-lui Iulian Predescu și șefilor de autorități ale județului. După terminarea serviciului religios, Preotul Augustin Râșniță aduce omagii d-lui Prefect pentru sacrificiile făcute ca să ajute școala și biserica mehedințeană.

D-l Cristian Cernăianu directorul școlii arată partea de contrieufie la clădirea școlii din partea localnicilor. Omagiază memoria lui Marius Vorvooreanu care a dat primul ajutor. Evidențiază sprijinul cooperativei „Comanda” sub conducere d-lui P. Rață. Arată meritul cel mare pe care-l are d-l Prefect Iulian Predescu, fără ajutorul căruia nu se putea termina localul.

D-l P. Rață directorul cooperativei Comanda Arată cum Cooperativa s'a oferit să termine lucrarea cu 20% sub deviz și că din partea Cooperativei s'a dat un sprijin de 100.000 lei.

D-l, Sava Bărbătescu-revizorul școlii arată meritul sătenilor de a răspunde chemării făcute de marele Ministru al școalelor. d-l D-r. C. Angelescu.

Meritul cel mare la ridicarea școlii Comanda îl au: d-l Prefect și d-l P. Rață. Mă simt mândru că aici este o școală cum rar se văd în Mehedinți. Mulțumesc învățătorilor și sătenilor, cărora le dă sfatul ca să iubească școala cercetând-o încontinuu. Dă ca pildă Italia care deși mai mică în întindere, dar cu o populație știitoare de carte, cuprinde o țară mult mai mare, Abisinia, din pricina nepregătirii pe care o are.

După ce mai iau cuvântul d-nii Marin Popescu primarul orașului Strehaia și N. Pagubă sub revizor școlar a vorbit d-l Prefect Iulian Predescu. Mulțumesc d-lui învățător Cernăianu, care a adus cuvinte măgulitoare pentru persoana mea. Mulțumesc d-lui P. Rață, un luptător distins pe tărâm cooperatist, pentru toată dania făcută și fără care nu se putea construi această școală.

Dar d-lor, opera acestor școli nu stă în zidurile ei, așa cum e ea de frumoasă. Dacă ar fi așa ar trebui ca s-o încuem cu aceleași chei ce s'au dat în primire și să ne mulțumim ca s-o admirăm ca pe orice monument ridicat în amintirea unui fericit eveniment. Școala nu se înțelege numai în zestrea ei, în zidurile ei. Uriașa operă a școlii din Comanda ce tre-

bue să începă azi nu o poate desăvârși decât învățătorul.

Dacă învățătorul nu vine la școală cu sufletul curat cu conștiință că face un apstolat, că are un rol mult mai mare decât noi ceilalți factori sociali, școala nu și-a îndeplinit menirea. Dacă lipsit de aceste virtuți, învățătorul va călca pragul școlii ca depe catedră să începă a-și face datoria, nimic nu va putea realiza în locul unde a fost pus ca să făurească suflete și să înalțe oameni.

Prin sufletul copiilor să vedeți sufletul d-vs. Aveți darul ca ce nu se vede, dar ce este podoaba și comoara trupului, sufletul, dat în mâna d-vs. de d-vs. să depindă; să nu-l striviți, să nu-l umiliți, să-l lăsați să crească în lumina soarelui și la umbra pădurii. Învățătorul să se ridice ca para de lumânare neclătinată de vânt. Când îi dai hrană din sufletul tău numai așa va putea să tragă din lume toate roadele pe care să și le însușească și să le dea societății.

Sub raportul psihologic am datoria să vă spun anumite lucruri ca să rămână în cutele sufletului d-vs. și m'aș simți fericit dacă am vibrat în inimile dumneavoastră.

Predați nu numai ce e cuprins între copertele cărților, căci dacă ar fi numai ață, aceasta se poate face și în altă parte. În afară de asimilarea cunoștințelor de către elevi, este nevoie să fiți exemplu, să fiți pildă înaintea lor.

Nu mai este nici un mister că pământul se învârtește în jurul soarelui și că astrele depe cer își păstrează fiecare locul lor. Ce le ține pe asta în incremenirea în care stau? Armonia. Armonia dintre ele face ca toate anotimpurile să fie la soroanele lor. Cine ne dă rânduiala peste tot? Armonia. Dacă sufletul omenesc n'ar trăi în iubire față de aproapele, păstrând armonia în societate, toată viața nu-și mai are rost. Pilda cu racul, broasca și știuca trebuie să nu punem înainte, în fiecare zi. Dacă nu e armonie, totul e pe nisip; armonia universală dacă s'ar clinti, s'ar părăbuși universul.

La noi e pe dos: a vorbi de armonia, de înțelegere în societatea noastră, ar fi un anacronism. Și totuși, dacă lipsește armonia dela baza acțiunilor noastre omenesci, totul este distrus. Resentimentele noastre ca un pospai

de zăpadă, ambițiunile noastre trecătoare n'au ce căuta, căci ne anihilează, ne scoboară. În școală să uși că ești om, așa cum trebuie să se uite pe sine preotul în altar.

Numai atunci când veți ajunge la aceea superiorizare, lăsând șura la ușe, văzând numai iubirea de copii și lumină, numai când uniți în acelaș cuget și simțire învățătorii vor face cu adevărat apstolat, școala își va fi îndeplinit rolul său cel mare. Scoborâți-vă în adâncul conștiinței d-vs. și vedeți cât de mare vă este chemarea.

Când știm că în drumul nostru nu este nici o piedecă morală, când știm că armonia este la temelie acelor noastre isbânda ne încunună negreșit truda noastră de fiecare zi.

Aceste lucrări nu vi le spun ca Prefect, ci ca cetățean, ca iubitor al școlii. Să pregătiți pe copiii cari s'ingeri în copilăria lor, având înainte-vă ca fiind superiorizarea ființei omenesci, căci nimic nu este d-lor mai de preț decât superinritatea.

Și ca să închei nu pot să nu mă duc cu miotea la *Parabola Semănătorului* din Sf. Evanghelie și să zic:

Să de Dumnezeu ca ce vă spun eu să fie sămânța bună, fără neghină și pleavă, iar sufletul d-vs. să fie pământul ravân în cane să încolțească sămânța.

Mulțumesc mai mult decât oricui săteanului din Comanda, femeii văgave, care a venit cu dinarul său ca să se ridice această școală. Mulțumesc aceleia care a opintit ca boul în plug ca să se ridice acest măreț locaș de școală.

**

Tot în ziua de 4 Mai, după amiază s'a inaugurat și școala din comuna Jirov, la care deasemeni au participat toți șefii de autorități ai județului Mehedinți.

Aici s'a săvârșit slujba religioasă de preotul local Munteanu. Din cuvântarea preotului reținem următoarele:

Biserica luptă contra relelor sociale și unul dintre rele este lipsa de cultură. Apostolul Pavel ne îndeamnă chiar ca să luptăm pentru omul lăuntric, care-i sufletul. Domnia noastră, d-le Prefect vă asemănați acelor cari duc lupta pentru omul lăuntric. Pentru asta, adevărata laudă dela noi să n-o așteptați, ci dela Dumnezeu; noi nu vă putem mărturisii de cât recunoștință. Și, asemănându-vă marilor clitori de biserică și școli, mă simt dator să vă mulțumesc în numele enoriașilor mei și să rog pe Bunul Dumnezeu să vă tină sănătos mulți ani. Să Trăiască M. S.

Regele Carol II, Regele culturii naționale. Vorbește și învățătorul D. Costache, directorul școlii, care omagiază pe def. Marius Vorvooreanu, care a dat ajutor pentru începerea școlii din Jirov și mulțumește d-lui Iulian Predescu că i-a dat ajutor s-o termine. Omagiază și pe d-l Ministru Richard Franasovici căru i trimite o telegramă semnată de săteri din Jirov.

La cuvântările localnicilor a răspuns d-l Prefect Iulian Predescu cu aceleași îndemnuri pe care le-a dat și la inaugurarea școlii Comanda.

N. P.

SARBATORIRE. — Cercul cultural Băcleș a ținut Duminică 26 Aprilie a. c. ședința lunară la școala satului Colareț (Plopi), cu care ocazie a fost sărbătorită ieșirea la pensie a învățătorului Ion Stoichițescu, care a servit peste 35 ani la școala din sat. După terminarea serviciului religios, oficiat de preotul teolog Gh. Stoichițescu, în biserica frumoasă a satului, s'a desfășurat la școală un program festiv.

D. C. Mărgineanu, învățător gr. I-președinte, a evocat trecutul, caracterizând pe sărbătorit.

D. N. Ungureanu secretar, în numele învățătorilor din cerc arată activitatea didactică, economică și ostășească a celui sărbătorit.

D. I. Topală, învățător din Plopi, reliefează înfăptuirile locale: școală, biserică, etc.

D. Axentie Ghindoc învățător a scos în evidență calitățile morale ale noului pensionar.

Un elev din cursul primar a mulțumit pentru indemnul la carte.

D. Cercel, președintele cercului cultural Tâmba, a evocat amintiri din războiu.

D. Sava Bărbătescu, revizorul școlar al județului, a arătat importanța serbării pentru cei cari își fac datoria, felicită cercul pentru inițiativa luată.

D. I. Stoichițescu, pensionarul sărbătorit, a vorbit despre: „Cultura, importanța sa în ridicarea neamurilor”, și a mulțumit organizatorilor serbării în numele său și al satului.

A urmat o masă colegială, într-o sală de clasă, frumos împodobită.

D. C. Mărgineanu a citit scri-

Obiectele de învățământ și formarea caracterului moral

În numărul penultim al acestei reviste, am făcut considerații asupra contribuției ce putem avea din partea Caligrafiei și Desemnului la formarea caracterului moral.

Continuăm acum, a privi din acest unghi de vedere celelalte dexterități.

Cântul pune în mișcare coardele sufletului nostru, mai mult decât oricare dintre obiectele de învățământ. Această influență și-o exercită asupra complexului psihic în totalitatea sa.

Secretul lecției de cânt constă în a izbuti să faci atmosfera premergătoare cuvenită melodiei. Această atmosferizare se poate produce, raportându-ne la conținutul cântecelor în

muzica vocală, sau la sensul dat de autor melodiei în muzica instrumentală.

Elementele rațional și moral din opera muzicală căci orice s'ar spune, sunt nelipsite din artă — trebuie să fie relevante elevilor.

Făcând acestea, armonia nu va fi primită pasiv, ca aparținând numai domeniului simțurilor, ci va determina pe ascultător să ia aceeași atitudine de manifestare în viață, cași artistul creator.

În genere atitudinea maieștilor este aceea a vitejilor însuflețiți de dorul biruinții contra sortii, contra materiei care tinde la robirea spiritului. Dacă am reușit ca alevul să-și însu-

șiască acea dispoziție de colaborare cu artistul — dispoziție ce se obține gradat și cu anevoință variabilă dela fire la fire — am făcut totul. Din acest timp simțul estetic este chemat la viață.

Oricând, din acel moment cerințele vieții cată a fi supuse necesităților armoniei.

Elevul începe să simță dorința de-a pune rânduială în toate manifestările sale, călăuzindu-se de motivul operei de artă, motiv de care a fost pătruns odată cu „însimțirea” dată melodiei.

Izbutind s'ajungă în acest punct, educatorul s'a achitat în bună măsură de misiunea sa, căci s'a trasat elevului drumul spre formarea personalității.

„O aplicare de cea mai mare importanță în domeniul educației, a constatărilor că în momentul când gustăm opera de artă suntem creatori, că opera de artă provoacă în sufletul nostru o elevație morală, ne apropie de pro-

blema personalității. (din Ped. generală G. G. Antonescu pag. 570).

Cântul cultivă într'un grad optim solidaritatea de neam și prin aceasta umanitarismul.

Opera muzicală patriotică exaltă sentimentul respectiv cel puțin în această măsură ca cea mai bună cuvântare.

Cu un cuvânt toată gama sentimentelor ce împodobesc omul de caracter este intonată de muzică.

Dar morala însemnează faptă. Ținându ca și prin muzică să contribuim la tersarea atmosferei sentimentale morale, ușor vom provoca la faptă, atunci când prilejul se ivește.

Cine se îndoiește că elevii cari s'au pătruns de cântecul, „Păsărică n' timpuriernu”, nu s'ar purta cu milă față de o păsărică căzută în mâna lor din cineștie ce împrejurare.

Apoi stările sentimentale nu se produc și trăiesc izolat, ci se atrag și se sprijină. Astfel sentimentul milei atrage sentimentul religios, sentimentul drep-

soara veteranului pensionar-învățător C. Sănduțu din Rocșorenii.

D. S. Bărbătescu revizor școlar, a toastat pentru d. ministru C. Angelescu, sprijinitorul școlii și părintele învățătorilor.

D-nii N. Ungureanu și C. Mărgineanu au toastat pentru d. S. Bărbătescu.

Elevii au executat producții școlare, iar corul cercului, condus de C. Mărgineanu, a cântat cântece populare.

S'a expedit d-lui Ministru dr. Angelescu următoarea telegramă :

Membrii cercului cultural învățătoresc Băcleș Mehedinți, cu prilejul ședinței din Colareț și sărbătorirea pensionării învățătorului Stoichițescu, Vă trimit omagiul și recunoștința pentru

tot ce ați împlinit pentru școala românească și slujitorii ei.

Președinte,
Constantin Mărgineanu.

la care s'a primit următorul răspuns :

TELEGRAMA

D. G. Mărgineanu, președintele cercului cultural Învățător Băcleș-Mehedinți

Vă mulțumesc foarte mult pentru cuvintele ce mi-ați adresat în numele membrilor cercului cultural învățătoresc. Și vă rog a-i asigura pe toți de întreaga mea sollicitudine.

Ministrul Instrucțiunii
DOCTOR ANGELESCU

214

Conformă cu originalul primit dela poșta Băcleș

5 Mai, 1936. C. Mărgineanu.

ACTIVITATEA CULTURALA LA ȘCOALA ROȘIUȚA - MEHEDINȚI

Duminecă 3 Mai a. c., cercul cultural „Decebal” și-a ținut ședința lunară la școala Roșiuta.

La orele 9 a. m., membrii cercului în frunte cu D-l subrevizor Mih. G. Ciortan au participat în corpore la serviciul divin oficiat, de Cuc. preoți Alex. I. Ciortan parohul respectiv și Virgil Mărășescu-Lupoia, în frumoasa biserică parohială a satului, valoarea lucrare și podoabă a acesteia comuni și întregii regiuni, ridicată după planul și concursul moral-material al d-lui arhitect Stătie Ciortan din București, vrednicul fiu al acestui sat.

Impresie plăcută a făcut răspunsurile la sfânta liturghie date de corul sătesc pe trei voci format din corpul didactic al școlii, săteni și cătence și pregătit cu multă măiestrie de Pr. Alex. I. Ciortan.

Numărul atât de însemnat al sătenilor participanți la sfânta slujbă, a dovedit cu prisosință că în această comună educația religioasă s'a făcut temeinic mulțumită perfecte armonii dintre cadrele școlii și ale bisericii.

După terminarea slujbei, membrii cercului au coborât la școală

unde au ținut ședința intimă: D-na Eliza Pr. Mărășescu-Lupoia a tratat recenzia cărții:

„Problema centrelor de interes” de Radu Petre.

D-ra Eliza Crețescu învățătoare locală a dezvoltat „Metodica științelor naturale” și a tratat ca aplicare cu cl. IV o lecție din acest obiect de învățământ, având de subiect: „Porumbul”.

Ambele propunătoare au fost la înălțime. Critica nu le-a adus decât cuvinte de laudă.

Din lipsă de local, care este în construcție, ședința publică a fost organizată în curtea bisericii unde au așteptat toți sătenii și sătencile ce luaseră parte la sfânta slujbă.

Această ședință a avut caracter de serbare câmpenească organizată cu multă pricepere de d-l subrevizor Ciortan, secundat de învățătorul Gh. Teodorescu.

Ședința e deschisă de d-l subrevizor M. Ciortan care în frumoase cuvinte arată rostul covârșitor ce-l au asemenea întruniri învățătoarești pentru ridicarea spre mai bine a sateanului român.

Sătenilor le-au vorbit D-l Sabin Coifan-Lupoia despre:

„Muncă și Economie”, arătând acestora cu exemple din viața popoarelor din Apus, rezultatele fericite obținute printr'o muncă rațională și din convingere ori în ce direcție și-i îndeamnă ca astăzi mai mult ca oricând să țină seama de înțelepciunea cuvintelor: Omul sfințește locul”.

D-l Gh. Calianu-Boca, vorbind despre: Rostul așezămintelor de cultură; amintește sătenilor începuturile de înfăptuire a locușului de închinăciune ale cărui turle planează până departe la orizont și aduce omagiu pentru cel mai vrednic fiu al satului Roșiuta, d-l arhitect Ciortan prin al cărui neprecupețit concurs moral și material se ridică azi mândrul locaș de biserică, iar mâine se speră alătura, unde s'a proiectat, locașul de lumină și cultură. Face apel la solidaritatea sătenilor și încheie sperând într'o reușită deplină ceace ar face din Roșiuta un colț de grădină încântătoare.

Ambele cuvântări au fost încadrate într'un program artistic, pregătit cu multă trudă și bine întocmit compus din recitări cu caracter moral și patriotic, dialoguri, dansuri naționale conduse de d-șoara Crețescu și frumoase coruri pe trei voci executate de elevii școlii sub conducerea d-lui G. Teodorescu.

La urmă a vorbit d-l I. V. Barbălată președintele cercului cultural respectiv, care arătând sătenilor momentele atât de înalțătoare pe care le trăiesc, îi sfătuiește să dea toată atenția acestor manifestațiuni frumoase, acumulate de intenții plăcute și isvoare nesecate de fapte bune.

Programul a fost încheiat cu vizitarea expoziției de cusături naționale și produse ale atelierului de gospodărie ce prin organizarea neîntrecută de d-na Ana M. Ciortan, maestră de gospodărie la această școală, a stârnit admirația părinților și vizitatorilor, care și-au dat seama de valoarea acestor aplicații practice, exerciții pregătitoare pentru viața gospodinei de mâine. Aceasta cu atât mai mult, cu cât o pronunțată schimbare în bine în gospodăria locuitorilor s'a constatat prin seriile de eleve pregătite, în atelierul înființat pe lângă școală încă din 1922.

A urmat apoi masa colegială

de 32 tacămuri al cărei bogat meniu a fost executat în întregime în bucătăria școlii și servit de eleve sub directa supraveghere a d-nei Ciortan.

Seria toașturilor a deschis-o d-l G. Teodorescu învățător local, care remarcând perfectă armonie dăscălească ce există între membrii cercului respectiv, urează bun venit colegilor dela alte școli.

D-l Vasile Părvulescu președintele cercului cultural Broșteni, arată grija părintească pe care d-l Ministru al educației naționale o are pentru învățători și toastează pentru D-l D-r Angelescu. D-l Gh. Calianu-Boca omagiază pe d-l Ministru R. Franasovici învățătorul multor lucruri folositoare pentru județul din care a pornit.

D-l I. V. Barbălată aduce salutul învățătorilor, d-lui arhitect Ciortan, ctitorul de ieri, de azi și de mâine al așezămintelor de cultură de aici din sat și se exprimă că asemenea localități unde stele răsar, luminează și încălzesc sunt de invidiat.

D-l subrevizor Ciortan toastând pentru d-l Iulian Predescu, prefectul județului spune că: rare ori natura spre a dovedi întreaga sa putere de creație, înzestrează anumiți inși cu calități neîntrecute. Acesta e cazul prefectului de Mehedinți, Iulian Predescu care cu o energie cum rar întâlnești și o pricepere de adevărat gospodar, conduce destinele județului. Cine a avut fericirea să-l apropie pe acest prizonier de energie dinamică, să-i întrezărească minunatele concepții ce nutrește pentru viitorul acestui județ, constată că nu găsește preget în nobila muncă ce desfășoară pentru binele acestui colț de țară.

D-sa toastează și pentru d-l Sava Bărbătescu, energicul revizor de Mehedinți, care depune o muncă onorabilă și cinstită pentru binele și progresul școlii.

D-l Sabin Coifan evidențiază progresele realizate la această școală și aduce elogii d-nei Ciortan pentru felul original cum știe să predea, să înfăptuiască, să organizeze învățământul practic cu fetele la această școală.

D-l Gh. Mazilu-Vipie remarcă activitatea școlară și extrașcolară

tății etc. Reușind a împlânta unul măcar din sentimentele nobile în inima elevului, suntem siguri că am realizat elementul de bază împrejurul căruia se vor cristaliza stările de suflet ale unui om bun. Atmosfera sentimentală morală este în bună parte garanția moralității, adică a trecerii la fapte morale. Să ne gândim — în legătură cu această afirmație — la tâlcul ritualului și muzicii religioase cu origine atât de străveche.

Să privim din același punct de vedere — al contribuției la formarea caracterului moral — *Gimnastica*. Maxima latină „mens sana in corpore sano” arată că un corp sănătos, a cărui robustețe cultivată atrage din partea oricui simpatia, implică o inteligență vie, un suflet ales.

Lecțiile de mișcări gimnastice și sportive să fie executate cu plăcere. Numai astfel mișcările provoacă spiritualizarea și influențează totalitar alcătuirea psiho-fizică a elevului.

Pentru a evidenția rolul ce trebuie să aibă gimnastica în educație, este suficient să reamintesc importanța ce se dă în școlile de sub-normali. Eforturile gimnastice fortifică inervația și pun mișcările corporale sub direcțiunea spiritului.

Totdeauna să reamintim elevilor ceace pretindem orelor de gimnastică. Deasemena să li se spună că exactitatea în execuția comenzilor învățată supunerea „energiei impulsive” comandamentelor rațiunii — Elevilor — mai ales din cursul supra primar — li se poate lămuri adevărul, că cel ce vrea să fie independent, ori chiar să stăpânească, să înceapă prin a învăța supunerea.

Cu un cuvânt scopul lecțiilor gimnastice să nu fie tăcut elevilor, ci etalat în toată amploarea lui, potrivit puterii lor de înțelegere. Nu executau gimnastica și sportul, ca fiind scopuri în sine, ci ca mijloace ale unor scopuri mai înalte, dictate „de interior”.

Generațiile cari au făcut Războiul se plâng că tinerii zilelor noastre neglijează cartea, cultivând excesiv gimnastica și sportul.

Critica le este numai întru atât îndreptățită întrucât activitatea sportivă este practică ca atare, fără să fie animată de vreun ideal moral.

Educatorilor le revine sarcina de a fixa acest ideal, întinzând astfel efectul terapeutic, fortifiant al gimnastice și în domeniul sufletului. Servim prin cultivarea corpului nevoia de independență a insului, dar spre a preveni

anarhia să angajem forța fizicului în lupta pentru un ideal de prosperitate socială. Altfel energia individuală apare „impulsivă” și se irosește fără a servi progresului.

Doctrinile politice atât de extrema dreaptă cât și de cea stângă își dau seamă că insul cu atât mai valoros cu cât energia sa potențată la maximum, se declanșează pe planul colectivității.

Fie școala fascistă, fie cea sovietică sapă la izvorul energiei individuale — printr'o intensivă educație fizică — însă au deosebită grije de spiritualizarea acestei energii în sensul idealului social ce deservesc.

Școala este datoare să desvolte funcțiunile de viață, dar nu-i mai puțin datoare să le dirijeze — Prin lecțiile de gimnastică dezvoltă aceste funcțiuni și prin spiritualizarea lecțiilor dirijează funcțiunile către idealul fixat.

Lucrul manual este socotit de „curentul școlii active materialiste” drept cheia de boltă a întregii educații. Deschideți, „Școala muncii” a Prof. Simion Mehedinți și veți gusta cele mai frumoase imnuri ce-au fost vreodată înălțate „lucrului manual”.

Fără a împărtăși intru totul vederile „școlii active materialiste” nu ezit în

a recunoaște efectul salutar al lucrului manual din punct de vedere al formării omului de caracter.

Prin lecțiile de lucru manual să se urmărească deprinderea muncii, înfrimarea cultului ei. Școlarul trebuie să fie convins că singura lege a lumii care organizează materia în vederea nui scop este munca.

Pentru cine nu muncește viața n'are sens. Cu munca marcăm trecerea noastră prin lume.

Să i-se facă știut elevului că modelând un boț de lut, împletind pae de cunună sau săpând cu dalta în lemn, se pregătește pentru examenul vieții în care atât va fi valorat cât prețul muncii sale. Abilitatea pe care o cultivăm prin lucrul manual este cheia fericirii individuale, cât și colective.

Dacă lecțiilor de lucru manual li se dă atenția ce comportă, va găsi fiecare învățător în inima sa puterea de-a convinge pe școlar să renunțe la lene, căci munca oricât de umiltoare, este izvor de multumire.

Insuflați datorii muncii de fiecare zi seriilor de elevi ce catalogați an de an și veți avea, colegii mei, pe bun drept, satisfacția datorii împlinite.

a d-lui subrevizor Ciortan și amintește că domniei-sale i se datorește acțiunea de înfrățire a învățătorilor din această regiune.

Incheie ca tinerimea să-l ia de exemplu, iar cei mai bătrâni să-i dea tot sprijinul pentru promovarea acestei frumoase și nobile idei.

Tuturor le-a răspuns d-l subrevizor Ciortan.

Masa a luat sfârșit la orele 6, când membrii cercului și învățătorii invitați au luat parte la hora satului, care a încheiat programul zilei într'o atmosferă de adâncă solidaritate și frățietate.

Gh. Teodorescu
Roșiua

Un răspuns.

S'a afirmat de câteva elemente i-responsabile în ședința adunării generale a asociației învățătorilor mehedințeni ținută la 18 Aprilie, că *administrația școlară dela Mehedinți a pretins în anul trecut 1935 plată pentru reținerea prin statele de salariu la revista asociației inv. mehedințeni.*

Administrația școlară dela Mehedinți nu a pretins plată nimănui pentru serviciile pentru cari e obligată prin legi să le facă. Din partea conducerii inv. mehedințeni a primit următoarele cereri:

Copiile după propunerile Asociației.

L-a soluționat după propunerile din ele. Cu bonificația dată s'au plătit funcționarii angajați peste prevederile de plată ale Ministerului, spre a face servicii Asociației.

Copie după adresa Asociației învățătorilor din județul Mehedinți no. 16 | 1935.

Rev. școlară Mehedinți no. 5196 | 1935.

COPIE.— Domnule Revizor, Avem onoare a vă înainta alăturatele 21 borderouri întocmite pe centre ce cuprind reținerile convenite Asociației Învățătorilor din județul Mehedinți dela membrii ei, cotizații pe 1935 și abonamente pe 1934 și 1935 la „Revista Asociației”, în valoare totală de lei 220.033 (două sute două zeci mii trei zeci și trei) lei, rugându-vă să binevoiți a dispune trecerea lor în statele de salariu pe luna Iulie a. c.

Cotizația de 10% potrivit adresei no. 220 | 1935, a „Asociației Generale”, pe care v'o anexăm în copie, s'a aplicat asupra salariilor de bază inclusiv gradajile.

Binevoiți a cunoaște că „Revista Asociației” noastre a fost și rămâne organul de cultură și înfrățire al învățătorilor mehedințeni și în cuprinsul ei nu se vor publica articole de polemică și de atacuri personale la adresa membrilor corpului didactic.

Potrivit încheierii membrilor comitetului de conducere din 10 Iunie a. c. pe care v'o anexăm în original, Asociația va bonifica, din totalul sumelor ce va încasa prin reținerile în statele 10% pentru cheltuielile Revizoratului și munca în plus a funcționarilor. Nădăjduim în sprijinul ce veți binevoi a da Asociației noastre, Vă exprimăm mulțumiri anticipate.

Președinte, (ss) I. Bobei

Casier, (ss) Modâlcă I.

Copie după procesul verbal al Asociației învățătorilor Mehedințeni

Proces-Verbal

Azi 10 Iunie, anul 1935, ora 11, subsemnații membrii ai Comitetului de conducere al Asociației Inv. din județul Mehedinți, intrând în ordinea de zi am hotărât următoarele:

1. Cu privire la chestiunea încasării cotizațiilor și abonamentului dela revista Asociației, având în vedere munca în plus depusă de personalul revizoratului școlar precum și cheltuielile materiale, cu ocazia reținerilor prin statele de salariu ale învățătorilor, muncă și cheltuieli cerute de Asociația învățătorilor din Mehedinți, în interesul ei pentru a se încasa cotizațiunile membrilor ei și abonamentul la revista Asociației, autorizăm pe d-l casier al Asociației ca cu o-

cazia încasării acestor drepturi ale Asociației, să facă Revizoratului școlar de Mehedinți o bonificare de 10% din sumele efectiv încasate.

Această bonificare rămâne la dispoziția Revizoratului școlar pentru a face față cheltuielilor și muncii depuse în plus, de personalul respectiv. În acest scop delegăm pe d-l casier al Asociației să întocmească borderouri cu sumele datorate de către membrii ei, cotizații și abonamente, a căror sumă totală să fie egală cu totalul cotizațiilor pe an într'o lună, iar abonamentul se va reține în altă lună.

Drept care am format prezentul proces-verbal.

Președinte, (ss) I. BOBEL.

Secretar, [ss] D. Totir.

Membrii prezenți | (ss) S. Popescu
| (ss) T. Aldescu
| (ss) Ion Gionea
| (ss) St. Pârligras

Cuvântarea d-lui Sava Bărbătescu, ținută în Adunarea inv. mehedințeni la 14 Mai a. c.

Domnule Președinte,

Doamnelor și Domnilor colegi,

Ziua de azi e zi de japte, nu de vorbe; totuși, înainte de toate socotesc necesare câteva scurte lămuriri și în acest scop îmi îngăduesc să cer cuvântul.

În cariera mea de învățător timp de 28 de ani, prima dată când m'am amestecat în luptele învățătorești e acum vre-o șase ani, când o mână de oameni dintr'un anumit partid politic a încercat să canalizeze pentru interese personale voturile și importanța corpului învățătorec din acest județ.

Alături de buni prieteni din toate unghiurile Județului și cu credințe politice deosebite, atunci am izbutit să împiedecăm această tentativă la independența corpului și am izbutit să înfăptuim un *Comitet al asociației învățătorilor mehedințeni*, care a înfăptuit *Căminul, o revistă învățătorească* la înălțimea chemării ei și am izbutit să facem o *bancă a noastră*. După deplina înfăptuire a lor sunt de atunci trei ani — m'am dat iarăși la o parte, văzându-mi de ocupațiunea pe care mi-am ales-o și câștigat-o prin slabele mele forțe.

Azi se petrec lucruri cari nu pot lăsa indiferentă nici o conștiință învățătorească din acest județ! Un coleg nou, un om vanitos și dornic de grabnică parvenire la situații înalte, de doi ani frământă lumea învățătorească din acest județ, încercând să canalizeze pentru un anume partid politic nu numai colegii săi, dar și instituțiile profesionale întemeiate de înaintașii lui cu deplină armonie și sacrificii!. Adunările Asociației învățătorilor mehedințeni din ultimii doi ani și adunările băncii dvs. au fost numai prilejuri de distrugerea solidarității corpului și de aservirea acestor instituții unui partid politic. Îndrăzneala a atins culmea când în numele corpului învățătorec s'au trimis telegrame unor oameni politici cari n'au făcut nimic pentru corpul învățătorec! (adunarea strigă rușine să-i fie!).

În fața acestei îndrăzneții, m'am întrebat: Județul acesta e sat fără câini?

Și în fața acestui pericol de distrugerea prestigiului și autonomiei instituțiilor la a căror înfăptuire și eu am contribuit, am ieșit din rezerva ce mi-o impusesem și împreună cu colegii mei, cari au semnat apelul ce vi

s'a trimis, v'am chemat azi aici.

V'am chemat pentru două lucruri:

1) Să protestăm împotriva aservirii asociației învățătorilor mehedințeni unui partid politic și să semnăm un legământ că nu ne dăm banul nostru, acestei asociații, atâta vreme cât în fruntea ei este actualul comitet.

(aplauze unanime).

2) Să înfăptuim a doua bancă învățătorească cu garanții statutare că nu va ajunge unealta unui partid politic de siluirea conștiințelor prin banul nostru (aplauze puternice). La aceste lucruri v'am chemat! (aplauze). În fața acestor două probleme categorice, vă rog cercetați-vă conștiințele dvs. și dacă găsiți că e în interesul corpului această acțiune, veniți cu un ceas mai de vreme lângă noi! Dacă conștiințele dvs. spun că la vârsta și situația noastră a celor ce v-am chemat aci, ar fi numai vanitatea, orgoliul și vreo dorință străină de corp, atunci părăsiți-ne!

Dacă e cineva iarăș dintre dvs. care crede că poate juca pe două tablouri și cu unii și cu alții, iarăși să-și cerceteze conștiința și în ceasul acesta al XII, să se hotărască într'o parte, ori să iese din luptă! (aplauze unanime)

Primum și publicăm următoarea telegramă adeziune.

Domnului Sava Bărbătescu
Rev. școlar Sava Bărbătescu

Subsemnații membri ai cercului cultural „Gh. Lazăr” din comuna Busu-Mehedinți, întruniți fiind în ședință la școala Șumandra azi 17 Maiu 1936, și discutând printre altele laudabila acțiune întreprinsă de Domnia Voastră cu scopul de a ridica prestigiul învățătorimii mehedințene, prin asociația și banca învățătorilor, ne asociem în totul garantându-vă sprijinul în lupta comună.

Primiți Vă rugăm, Domnule Revizor, deosebita noastră recunoștință.

Iancu M. Pleșea-Busu, Sabin V. Bălășeanu-Smadovița, Nic. Părvulescu-Bărboiu, Ioana N. Părvulescu-Corneliu Casmulescu-Grecești, Marin I. Grădinaru-Grecești, Gheorghe N. Roșu Smadovița, Nic. Gama-Grecești, M. Borosțeanu-Bărboiu, Marin V. Bălășeanu-Corzu, C. Nemeșu-Smadovița,

V. Stirbulescu-Busulețu, M. M. Grădinaru-Grecești, Constanța M. Bălășeanu-Corzu, Gh. I. Zamfira, C. Gama, A. C. Dobrescu, Const. Glogogeanu.

COPIE

Un răspuns d-lui Țoni

Articolului tipărit în Curentul de la 22 Mai a. c., semnat de către d-l Țoni președintele asociației generale a învățătorilor, i s'a răspuns prin următoarea telegramă:

D-tru Țoni

Gogu Cantacuzino 48 București

Cei 500 învățători mehedințeni calificați inconștienți de D-ta, protestând împotriva acestei atitudini incalificabile, declară inconștienți pe cei ce au politicizat școala, făcând din ea pedestal politic și electoral, iar nu pe cei cari încearcă să scoată politica din școală.

(ss) D. Georgian, Schela-Cladova

Adunarea învățătorilor

mehedințeni la T.-Severin

în ziua de 14 Mai 1936

Cu prilejul plății salariilor pe luna Aprilie, 400 învățători din jud. Mehedinți s'au adunat, din proprie inițiativă în ziua de 14 Maiu a. c. în sala Căminului „Regal” din Turnu-Severin, și protesteze împotriva politicizării celor două instituții profesionale învățătorești locale: Asociația și Banca învățătorilor de către național țărăniștii în frunte cu Virgil Presură.

S'a înfierat îndrăzneala acestuia care a declara prin telegrame adresate șefilor săi politici că învățătorimea mehedințeană este politicește alături de el. S'a dat o telegramă de protest d-lui D. Țoni președintele Asociației generale a învățătorilor din România împotriva uzurpării prin mijloace nелеgale a conducerii Asociației mehedințene de clica național țărăniștii. S'au semnat de către toți cei prezenti declarații că nu consimt să li se facă vre-o reținere pentru Asociație atâta vreme cât clica Presură stă în fruntea asociației mehedințene.

S'au semnat statutele înființării unei noi bănci învățătorești, alcătuită cu îngrădiri ca să nu mai fie acceptată de vre-un partid politic. S'au ales în Consiliul de administrație: câte un delegat al fiecărei plăși, un singur delegat din partea societăților din orașul T.-Severin și revizorul școlar, care va face parte de drept din consiliu. S'au subscris 800 părți sociale de câte 1000 lei în valoare de 800.000 lei vărsându-se zecimea legală la Banca Federala Mehedințului.

S'a expediat apoi o telegramă de omagiu d-lui Profesor D-r C. Angelescu ministrul Instrucțiunii publice.

Adunarea s'a sfârșit seara cu o cazăpă colegială în grădina publică, unde s'a toastat pentru deplina reușită a acțiunii începute.

D. ROȘU